

ƏDƏBİYYATŞÜNASLIQ**UOT 82****ADİ ƏHVALATLARDA BÖYÜK HƏQİQƏTLƏR****İ.S.ƏLİYEVƏ***Bakı Dövlət Universiteti**ifrat.eliyeva@mail.ru*

XX əsrin 60-cı illərində Azərbaycan ədəbiyyatında yeni bir hərəkət başlamışdı. Bu yeniləşmə prosesində ilk addımlarını atan nasirlərdən biri də xalq yazıçısı Anardır. İlk qələm təcrübələrindən başlayaraq “altmışıncılar” nəslinə mənsub olan yazıçı zaman keçdikcə ruhən bağlı olduğu ədəbi nəslin estafetini daşıyan aparıcı şəxsiyyətlərdən birinə çevrilmişdir. İndiyədək yazıçı Anarın xeyli sayda kitabları, o cümlədən roman, povest, dram əsərləri xarici mətbuatda da çap olunmuş və geniş oxucu kütləsinin marağına səbəb olmuşdur.

Məqalədə əlli ildən yuxarı ədəbi mühitdə öz imzasını təsdiqləyən ədibin əhatəli və zəngin yaradıcılığı təhlilə cəlb olunmuşdur.

Açar sözlər: hekayə, janr, yazıçı, nəsr, dramaturgiya

XX əsrin 60-cı illərində Azərbaycan ədəbiyyatında yeni bir hərəkət başlamışdı. Bu dövrdə ədəbi prosesin bütün sahələrində yeniləşməyə böyük maraq və meyl hiss olunurdu. Bu yeniləşmə prosesində yaşlı və təcrübəli ədəbi qüvvələrin və yaradıcılıq aləmində ilk addımlarını artan gənclərin istedadlı nümayəndələri iştirak edirdilər.

“60-cılar” XX əsrin ikinci yarısında ədəbiyyatda baş verən yeniləşmənin yeni tənqidçi və ədəbiyyatşünaslığın yaradılması prosesinin ən fəal nümayəndələri oldular (3, 59). Xalq yazıçısı, məhz altmışıncıların istedadı, intellekti, yaradıcılığının zənginliyi ilə seçilən nümayəndələrindəndir. İlk qələm təcrübələrindən başlayaraq “altmışıncılar” nəslinə mənsub olan yazıçı zaman keçdikcə ruhən bağlı olduğu ədəbi nəslin estafetini daşıyan aparıcı şəxsiyyətlərindən birinə çevrilmişdir.

Anar maraqlı hekayələri və romanları, kinosenarilər, dramlar və elmi-nəzəri əsərləri ilə oxucu kütləsinin daim diqqət mərkəzində olan qüdrətli qələm sahiblərindəndir.

İndiyədək Anarın xeyli sayda kitabları nəşr olunmuşdur. Nəşr olunan kitabların siyahısı göstərir ki, Anarın ədəbi-bədii irsi olduqca zəngin və janr baxımından rəngarəngdir. O, şeir yaradıcılığı ilə məşğul olmuş, əbədi tənqid və

ədəbiyyatşünaslığın dəyərli örnəklərini yaratmış, habelə bir sıra təcrübələr etmişdir.

Bədii yaradıcılığa 1960-cı ildə “Azərbaycan” jurnalı səhifələrində dərc olunan “Keçən ilin son gecəsi” və “Bayram həsrətində” adlı hekayələrlə başlayan müəllifin əsərləri tezliklə geniş oxucu kütləsinin diqqət və marağını çəkmişdir. Onun “Asılıqanda işləyən qadının söhbəti”, “Mən, sən, o və telefon”, “Gürcü fəmiliası”, “Yaxşı padşahın nağılı”, “Qırmızı limuzin” və başqa hekayələri mövzu, dil və üslub özünəməxsusluğu ilə diqqəti çəkməkdədir.

Anar bədii nəsr ustadıdır. Bu, yazıçının hekayələrində olduğu kimi povestlərində də aydın görünür. Onun “Dantenin yubileyi”, “Gecə yarısında hadisə”, “Ağ liman”, “Əlaqə”, “Macal” “Otel otağı” və digər povestləri Azərbaycan nəsrinin təkrarsız örnəklərindən hesab olunmaqdadır. Bu əsərləri ilə yazıçı cəmiyyətimizi narahət edən sosial-siyasi və mənəvi-əxlaqi problemlərə diqqəti yönəltməyə çalışmışdır. Sırası, sadə insana məhəbbət, adiliyin qayğı və problemlərini zamanın axarında dərk etmək istəyi, daxili aləmə münasibətdə maksimum həssaslıq Anar yaradıcılığının ən bariz xüsusiyyətlərindəndir. Yazıçının bu əsərlərdə təsvir etdiyi obrazlar cəmiyyətin adı, sadə təbəqəsinə mənsub olsalar da, müəllif onların zahiri adı görünən həyatlarının qapalı, qaranlıq tərəflərinə, qeyri-adiliklərinə diqqəti çəkməklə orijinal sənət nümunələri yaratmağı bacarmışdır. Akademik Bəkir Nəbiyevin dediyi kimi “bu əsərlərdə müasir nəsrin yeni bədii yönü, inamlı axtarıları təravətli, təkrarsız bədii ifadəli özünü tapmışdır”. Anarın nəsrini bir cəhətdən də – babaların irsinə, ədəbiyyatımızın böyük ənənələrinə, Mirzə Cəlil sənətinə və üslubuna sədaqət baxımından da qiymətli və önəmli nümunələrlə zəngindir.

Bu üslubun sənətin yeni məcrasından boy göstərən “Yaxşı padşahın nağılı” povestini göstərmək olar. Yazıçının 80 illik yubileyinə ərməğan olaraq kitab türk ədəbiyyatı Vəqfi tərəfindən “Türk dünyası ədəbiyyatı seriyası”ndan çap olunmuşdur. “İyi padşahın masalı” adlanan kitabı türkiyəli tərcüməçi, yazar İmdad Avşarla yazıçı-publisist və ədəbiyyatşünas Pərvin ərsəyə gətirmişdir. Kitabda Anarın “Yaxşı padşahın nağılı” hekayəsini Azərbaycan, türk, özbək, başqırd, rus, türkmən, qaqauz, krım-tatar, qırğız və fars dillərində tərcümələri, eyni zamanda kitaba ön söz yazmış İmdad Avşar və Pərvinin təfsilatlı yazıları verilmişdir. İmdad Avşar yazdığı “Ön söz” də uzun müddət türk xalqlarını öz hakimiyyəti altında saxlayan SSRİ-nin despotizmindən, şair və yazıçıların bu rejimə qarşı gizli və aşkar mübarizəsindən, sözügedən hekayənin də bu mübarizənin bir parçası olmasından və kitabın yaranma ideyasından söz açır. Məqalə müəllifi yazır ki: “Əlimizdəki kitabda yer alan “Yaxşı padşahın nağılı” adlı hekayənin müəllifi Anar ömrünün 53 ilini Sovet rejimi içərisində yaşamış, görkəmli bir türk yazardır. Anar eyni zamanda müstəqil Azərbaycan Cümhuriyyətini və Sovetlər Birliyini görəndə, bu dövrlərin bütün ağrı və acılarını yaşayan Azərbaycan xalq şairləri Rəsul Rza və Nigar Rəfibəylinin oğludur. Əsərdə yer alan “padşah”, “vəzir”, “şair”, “aşçı”, “faytonçu”, “padşahın arvadı”, “vəzirin qızı”, “fəralı”, “həbsxana” kimi metaforalar

dünyəvidir” (2, 4-6). Kitabın bir-sıra üstün cəhətlərindən biri də yazıçının incə yumordan, oxucunu güldürə-güldürə düşündürmək bacarığından söz açmasıdır. Ədəbiyyatşünas Pərvinin qeyd etdiyi kimi “Anarın bu əsərində hər şeyi incə yumoruyla ustadı Mirzə Cəlili güldürərək düşündürmək, ağırlardan, problemlərdən gülə-gülə danışmaq priyomundan istifadə etməsidir” (5, 6-7).

Həyatı sənətə və teatra dərinə bağlı olan Anar hələ gənclik illərindən səhnə əsərlərini daima izləmiş, görüb-əşitdiklərini oxuyub seyr etdiklərini təhlil süzgəcindən keçirməyi xoşlamışdır. Bütün bunlar ilk növbədə yazıçı dünyasına təsir göstərmiş, onun bir-birindən maraqlı olan əsərlərinin meydana çıxmasında şəxsiz, müəyyən rol oynamışdır. Belə yadda qalan əsərlərdən biri də “Dantenin yubileyi” povestidir. Nasir həyatını teatr sənətinə həsr etmiş, qəlbən və ruhən peşəsinə bağlı olan, lakin istedadsızlığı səbəbindən gülüş hədəfinə çevrilən aktyor Feyzulla Kəbirlinskinin obrazı fonunda cəmiyyətdə və sənətdə yerini tapa bilməyən insanların yaşadığı faciənin, ağrı və əzablarını, mənəvi-psixoloji qatlarını açmağa çalışmışdır.

Yaradıcılığında xüsusi yerlərdən birini tutan “Macal” povestində müəllif öz qəhrəmanı Fuadın timsalında insan və zaman amilini orijinal bir formada canlandırmağa çalışmışdır. Özünü bütünlüklə vəzifə və karyerasına həsr etmiş Fuadın şəxsi həyatını bütünlüklə unutmaması, hətta valideynlərinin belə qayğısına qalmağa macal tapmaması sujet xəttinin diqqət çəkici məqamlarındandır. Müəllif povestdə qəhrəmanın can atdığı mühitdə öz xoşbəxtliyini təmin edə bilməməsinin səbəblərini göstərməyə, daxili-mənəvi sarsıntılarını əks etdirməyə çalışmışdır.

Anarın çoxcəhətli yaradıcılığının bütün sahələrində olduğu kimi povestlərində də bədii forma xüsusiyyətlərinə görə bir əlvanlığı var. Burada aydın görünür ki, hər hansı bir ideyanın ifadəsində həyatla bağlı, həyatdan doğan bir fikir, mətləb və qayə dayanır. Yazıçının son povestlərindən olan “Otel otağı”nda Azərbaycanın istiqlaliyyət etməsindən sonra yaşanan hadisə və əhvalatlar əks olunmuşdur. İş tapmaq ümidilə Türkiyəyə gedərək istəyinə nail ola bilməyən, keçirdiyi həyəcan və sarsıntılardan qürbətdə gözlərini qapayan qəhrəmanın taleyi fonunda müəllif yaxın dövrün epik mənzərəsini real cizgilərlə yaratmağa çalışmışdır. Tənqidçi alim Vaqif Sultanlının yazdığı kimi “Otel otağı” yalnız Anarın yaradıcılığında deyil, ümumən milli nəsrimizdə yeni dövrün ab-havasının aşkar duyulduğu, cəmiyyətdə baş verən əsaslı dəyişiklərin sənətə gətirdiyi uğurlu bədii nümunələrdən biridir”.

Anarın “Beşmərtəbəli evin altıncı mərtəbəsi”, “Ağ qoç, qara qoç” kimi romanları Azərbaycan nəsr tarixində xüsusi çəkiyə malik olan əsərlərdəndir.

Yazıçıya böyük şöhrət gətirən və dünyanın bir neçə dillərinə tərcümə olunan “Beşmərtəbəli evin altıncı mərtəbəsi” romanında təqdim olunan hadisələr və xarakterlər kontekstində cəmiyyətimizi narahat edən köklü mənəvi-əxlaqi problemlərə toxunmuşdur. Tənqidçi alim V.Sultanlı şərh etdiyi kimi “Müəllif orijinal formada düşündüyü sujet xətti fonunda, biri-birini izləyən gərgin psixoloji əhvalatlar axarında bədii çözümünü verməyə çalışdığı

problemin mahiyyətinə varmağa, onun müxtəlif çalarlarını əks etdirməyə çalışmışdır” (Sultanlı V.).

Müəllif romanda əsas əhvalatları Təhminə və Zaurun əlaqə və münasibətləri kontekstində qurmuş, onların daxili-mənəvi dünyasının gizli, açılmamış qatlarını açmağa çalışmışdır.

Yazıçı Təhminə obrazının timsalında mənəviyyat və şəxsiyyət azadlığı məsələsinə toxunmuşdur. Cəmiyyətin ehkamlarına boyun əyməyərək yaşama üstünlük verən və sevdiyi həyat tərzini özünün xoşbəxtliyi kimi qavrayan Təhminə ruhən azad fikirli bir qadındır. Lakin çevrəsindəki insanlar onu dərk etmək belə istəmirlər. Ona görə də Təhminə öz səadətini qoruya bilmir. Təhminə cəmiyyətin mənəviyyat və saflıq etalonunun üstündə dayanan təmiz, saf görünənlərdən daha üstün olan bir insandır.

Anar yaradıcılığının məhsulu kimi diqqəti çəkən “Ağ qoç, qara qoç” romanı ictimai-siyasi mövzuda qələmə alınmışdır. İki hissədən ibarət olan roman “utopik və antiutopik nağıllar” adlandırılmış və hər bir hissəyə “Məlik-məmməd” nağılından gətirilmiş ağ qoç və qara qoçla bağlı uyğun epiqraflar verilmişdir. Romanı nağıl üslubunda yazan yazıçı adı çəkilən folklor abidəsinin motivləri fonunda şərti-metaforizmin üslub örtüyünə söykənərək cəmiyyətin siyasi həyatının fərqli təzahürlərini bütün dolğunluğu ilə canlandırmağa çalışmışdır.

Romanın əsas qəhrəmanı olan Məlik Məmmədlinin şəxsi taleyi fonunda təqdim olunan hadisə və əhvalatlar oxucunu ayıq olmağa, vətən və millət naminə ayağa qalxmağa səsləyir.

Ədibin zəngin yaradıcılığında dram janrı və kino sahəsindəki fəaliyyəti özünəməxsus yerlərdən birini tutmaqdadır. Yüksək fikri-estetik məqamların əlvan dramatik vasitələrlə gerçəkləşməsi onun “Şəhərin yay günləri”, “Keçən ilin son gecəsi”, “Sizi deyib gəlmişəm”, “Təhminə və Zaur” pyeslərində, “Adamın adamı”, “Evləri köndələn yar” komediyalarında, “Dədə Qorqud”, “Cavid ömrü”, “Qəm pəncərəsi”, “Üzeyir ömrü” filmlərində, bir sıra digər əsərlərində özünü aşkar göstərmişdir.

Müəllifin nəsr yaradıcılığı üçün səciyyəvi olan yeniliyə meyllilik onun dramaturgiyasında da aşkar olunmaqdadır. Anar dramaturgiyasının mövzu-məzmun baxımından novatorluğunu şərtləndirən bu janrda yazdıqlarının əksəriyyətində aktual bildiyi problemləri yeni formada canlandırma bilməsindədir.

Anarın dramaturgiyasının nəzərəcarpacaq mühüm keyfiyyətlərindən biri də müasirlik komponenti ilə bağlı olmasındadır. Müasirliyin yalnız forma elementinə deyil, məzmun komponentinə çevrilməsində Anarın dramaturji yaradıcılığı üçün səciyyəvi amillərdəndir. Dramaturqun əsərləri mahiyyətcə xalqımızı qayğılandıran ciddi mənəvi-əxlaqi və sosial-siyasi problemlərə söykənməsindədir. Səciyyəvi cəhətlərdən biri dramaturqun qaldırdığı problemləri qarışıq və qovuşuq məcraya yönəldə bilməsi, onları bir-birinə bağlayan müştərək cəhətləri arayıb-axtarması, əlaqələndirə bilməsidir. Dramaturq sovet siyasi rejiminin qurduğu saxta stereotiplərə, şablonlara uymamış, konyukturaçılığa qarşı sərt

müqavimət göstərmiş, bütün məqamlarda sənət mövqeyindən və milli məfkurədən çıxış etmişdir. “Həyat-Allahın tapmacası...”, “Bayalıstan yuxuları” adlı məqaləsinin müəllifi Pərvin xanım yazır ki, oxucu sevdiyi yazıçıdan cəsarət istəyir. Amma bəzən o cəsarət meyarları da qərribə olur... Amma bir az dərinə getsək “Ağ liman” əsəri dövrə, mühitə ən böyük etiraz deyildimi?

Yaxud azad olmayan cəmiyyətdə Təhminə kimi, Əsmər kimi, Mədinə kimi azad, sərbəst qadınların ədəbiyyata gətirilməsi istedadlı üsyan forması deyilmi? Anarın o dövr əsərlərinin hamısında mühitə, zamana etiraz notları görmək, duymaq mümkündür” (6).

Anarın “Səhra yuxuları” pyesi belə əsərlərdən biridir. Yazıçı pyesi 1981-ci ildə yazıb. Bu gün dünyada baş verənlərin, ərəb ölkələrindəki hadisələrin fonunda “Səhra yuxuları” fantastik dərəcədə qərribə təsir bağışlayır insana. Sanki yazıçı hələ 80-ci illərdən bütün bu olayları sanki duyub, bir səhra ölkəsinin – Bayalıstanın timsalında qələmə alıb. Lakin elə o dövrün də özünəməxsus qaydaları, amansızlıqları nəzərə alınanda “Səhra yuxuları” yazıçının rejimə üsyanı, etirazı kimi oxunur. Sadəcə Bayalıstan bir az daha “sonrakı” dövrün ölkəsidir. Nə sosialist ölkədir, nə kapitalist... Yazıçı azad olmayan cəmiyyəti, buxovlar içində yaşayan xalqı ən müxtəlif üsullarla təsvir edir. Sözün nəyisə dəyişəcəyinə ümitsizlik, inamsızlıq əsərin əvvəlindən Tomun dilindən verilir:

“İnanmıram ki, bir jurnalist, ya bütün dünyanın bütün mətbuatı bu andıra qalmış Yer kürəsində nəyilə dəyişə bilər... Dünyanı yalnız kor, məntiqsiz və izahsız qüvvələr idarə edir” (Anar).

Görünür, sözün bitdiyi yer, həm də budur.

Artıq illər keçəndən sonra bəzi detalların birbaşa Sovet həyatından götürülməsi aydın olur. Hələ o illərdə, hər şeyin qapalı olduğu zamanda da represiya qurbanlarına verilən işgəncələrin söz-söhbəti xalq arasında gizli-gizli dolaşırdı. Anar çox illər sonra “Keçən keçdi, olan oldu” xatirə romanında yazır: “Ölümə məhkum olunmuşun qətdən qabaq sümüklərinin sındırılması, gözlərinin ovulması sovet ədliyyəyə riayət edilən ölkələrdə ölümə məhkum onları edam qabağı həkim müayinə edir, hətta qızdırması varsa sağaldır, hökmü sonra icra edirdilər”.

Burada vəhşiliyə, amansızlığa üsyan var, yazıçının üsyanı. Əsərin bu hissəsində oxuyuruq: “Napalm vyetnamlı qadının gözünü kor eləmişdi, qadın meyitlərin içində gəzir, əliylə uşaq meyitlərinin üzünə toxunur, öz ölü balalarını tapmaq istəyirdi... Dörd tərəfdə isə yeniyetmə Amerika əsgərləri dayanmışdı, sərxoş idilər, qadını fitə basıb dümsükləyirdilər, bir-birinin, üstünə itələyirdilər...”. O zaman bu əsər qələmə alınanda kim deyərdi ki, çox keçməyəcək, cəmi 10-12 il sonra öz millətimize qarşı Xocalıda bundan da dəhşətli işgəncələr, vəhşiliklər törədiləcək və Anar da elə bunu da ürək ağrısı ilə yazmalı olacaq:

“Eşitdim ki, meşədə Bilqeyis arvadı da vurublar, amma uşağa güllə dəyməyib. Düşdüm meşələrə, iki gün gecə-gündüz axtardım Səmayəni, axır

tapdım meyitini. Güllə dəyməmişdi. Donub ölmüşdü. Qarın içində iməkləyib, iməkləyib tifil, sonra donub ölüb. Balaca əlləri eyzən tikan içində idi. Tikənlərin hamısını bircə-bircə çıxartdım, qəbir qazıb basdırdım balamı”.

Bu adicə əsər deyil, başdan ayağa müharibəyə, vəhşiliyə nifrət, anaya, həyata və günəşə dərin məhəbbət fəlsəfəsidir. Burada həyatın sərt, amansız, həqiqətlərlə həyatı necə deyərlər romantik üzvi şəkildə sənətkar tərəfindən məharətlə birləşdirilmişdir. Ədib təhkiyəni elə sağlam bədii məntiqlə qura bilmişdir ki, hadisəyə hökmən inanmalı olursan.

“Anar nəsrin və səhnənin müştərək cəhətlərini mənimsəyən, bu müştərəkliyin sənətə yönəlik aspektlərini canlandıran, ona yeni forma və məzmun gətirməyi bacaran orijinal qələm sahiblərindən biridir. Məlum olduğu kimi bir yaradıcılıq sahəsi, bir ədəbi janr da var ki, o da yazıçı fəaliyyətinin ayrılmaz bir tərkib hissəsidir. Bu, ədəbiyyat elmidir, ədəbi tənqiddir. Tənqiddə yazıçı düşüncəsi işığında müraciət edən və bu sahədə ardıcıl fəaliyyət göstərən sənətkarlardan biri Anardır. Onun ədəbi-tənqidi məqalələri müasir ədəbiyyata, ədəbi prosesin aktual problemlərinə müraciət etmək, yeni təfəkkür mövqelərindən izah və təhlil etmək məziyyətlər səciyyəvidir” (4, 278). O, Azərbaycan ədəbiyyatının nəhəng klassikləri Nizami, Xaqani, Nəsimi, Xətai, Füzuli haqqında maraqlı məqalələrin müəllifidir. Orta əsrlərdən sonrakı ədəbiyyatımızın bir mərhələsi – XIX-XX əsrlər mərhələsi də Anarın, məhsuldar mövzusu və predmetidir. Təkcə bunu qeyd etmək lazımdır ki, O, M.F.Axundov, C.Məmmədquluzadə, M.Ə.Sabir, H.Cavid və C.Cabbarlı haqqında qiymətli məqalələrin müəllifidir. Anarın özəlliklə C.Məmmədquluzadənin ədəbi-bədii irsinə, Molla Nəsrəddin ədəbi mətləbinə baxışı, tədqiqatçı münasibəti ilə diqqətəlayiqdir. Akademik B.Nəbiyev bir məqaləsində qeyd edir ki, “Anarın vaxtilə A.Tvordovskinin redaktorluğu illərində “Noviy mir” jurnalında dərc olunmuş “Anlamaq dərdi” məqaləsi bu cəhətdən əbədi bir tədqiqatdır” (1).

Anarın elmi-nəzəri araşdırmaları Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığının dəyərli nümunələrindəndir. Xüsusilə müəllifin uzun illik yaradıcılıq bəhrəsi olan “Min beş yüz ilin oğuz şeiri” antologiyası daha çox diqqəti çəkməkdədir. Bu antologiyada Orxan-Yenisey abidələrindən tutmuş “Kitabi-Dədə Qorqud”, “Koroğlu”, “Manas”, “Divani-lügəti-türk” kimi ölməz abidələrə qədər türk xalqlarının ortaq yazılı və şifahi ədəbi nümunələri oğuz folklorundan sayseçmə nümunələr öz əksini tapmışdır. Ənənəvi təzkiyələr formasında yazılan, lakin əhatə dairəsi və tərtib özəlliyi ilə bir çox yeniliklərlə müşayiət olunan bu əsər Türk-Oğuz şeirinin inkişaf tarixini canlı şəkildə əks etdirməkdədir.

ƏDƏBİYYAT

1. Ədəbiyyat qəzeti, 2010, 10 yanvar
2. İmdad Avşar. “İyi padşahın masalı” (Ön söz) Türkiyə, 2018 s. 4-6
3. Nərgiz Paşayeva. Yeniləşən ədəbiyyatın yeni insanı. Bakı: ATİ, 2004, s.59
4. Nəbiyev B. Seçilmiş əsərləri. V cildə, V cild. Bakı: Çinar-Çap, 2003, 612 s
5. Pərvin. “İyi padşahın masalı” (Ön söz). Türkiyə. 2018, s.6-7
6. Pərvin. Ədəbiyyat qəzeti, 18 noyabr, 2017

В ОБЫКНОВЕННЫХ ИСТОРИЯХ БОЛЬШИЕ ИСТИНЫ

И.С.АЛИЕВА

РЕЗЮМЕ

В 60-ых годах XX века в азербайджанской литературе началось новое направление. В этом новом процессе из прозаиков в первых рядах стоял народный писатель Анар. Первый опыт пера писатель начал как относящийся к поколению «шестидесятников», но со временем он превратился в носителя эстафеты литературного наследия, с которым он духовно связан. По сей день писатель Анар является автором множественных книг, романов, повестей, его драматические произведения изданы за рубежом, которые вызвали интерес у широких читательских масс.

В статье исследуется богатое творческое наследие писателя, где более пятидесяти лет своеобразием пера он утвердился в литературной среде.

Ключевые слова: история, жанр, писатель, проза, драма

GREAT TRUTH IN ORDINARY STORIES

I.S.ALIYEVA

SUMMARY

In the 60s of the twentieth century, a new movement commenced in the Azerbaijani literature. The people's writer Anar is one of the leaders who took the first steps in this innovation process. From his first pen experiments, over the time the writer of the "sixties" generation became one of the leading personalities of the literary generation, which he was spritually tied with. Until now, Anar's considerable number of books, including novels, narrative, drama, have been published in foreign media and have attracted the attention of a large readership. The article is devoted to the extensive and rich creativity of the writer, who has confirmed his signature in literature for more than fifty years.

Key words: story, genre, writer, prose, drama